BUDAPESTI KIR. ÜGYVÉSZSÉG 1930 MRC. 12 ÁTVETTE

Ára 10 fillér

Budapest, 1930 * Csütörtök * március 13. XXI. évfolyam * 60. szám.

AZ EST

Előfizetési ár: Egy hónapra 3 pengő. Egyes szám ára a fővárosban, a vidéken és a pályaudvarokon 10 fill. Telefon: J. 453–50/461 26-ig, J. 464–16, J. 464–19

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ANDOR

Szerkesztőség: VII. ker., Rákóczi út 54. Kiadóhivatal: VII., Erzsébet körút 15–20. Szerkesztőség Bécsben: I., Kohlmarkt 7.

Kár, Kár

franszparénsekkel járni a csillaghullás nyomában, kár ezért az egész kései Galli Curci-vitáért; kár a csillagászati távolságokat méricsélni, a vándor meteor és — Budapest zsebe közt, a szinigazgató deficitje és az impresszárió nyereménye közt. Hiszen nem mondjuk, szép ez a művészeti ügybuzgalom, lelkesedés és szakavatottság, amellyel a kötelező, vagy nem kötelező operaelőadások dolgát, vagy a művészetbeli idegenforgalom statisztika-anyagát s általában a jelenkor összes művészeti problémáit tárgyalják; a Galli Curci világhírétől egészen a budapesti színházak művészi személyzetének felekezeti arányszámáig és a lelkes felelősségétől — annak felelőtlenségéig. Végre csak diszéretre méltó a mai súlyos időkben, ha a felhők közt szárnyalunk. Budapest színidirektorai igazán nem panaszkodhatnak, hogy csak rájuk nehezedik a színházi válság problémájának minden gondja. Lám, ott ülnek a városháza emberei is és törik a fejüket, mit is lehetne csinálni a színházi válság dolgában.

Nem panaszkodhatik a zenekedvelő közönség sem, hogy magára hagyatik, — lám milyen nagy komolyan foglalkozik a városháza is ama problémával, hogyan lehetne mégis megtartani a népszerű és olcsó operaelőadásokat, amelyektől a Városi Színháznak tökéletesen elment a kedve. Ah, mely lelkesedés a muzsikért! — már nem is szalmaláng, de fáklyafény, mely kivezeti az éjszakából Budapest műkedvelő közönségét. Kár, hogy mindennek az eredménye oly aránytalanul kicsiny a műpártoló lelkesedéshez képest, amely szinte már a Medicik korára emlékeztet; kár, hogy minden határozmányt előre tudtunk: hogy a színházi válság ügyében *ankét* tartatik, hogy továbbá a Galli Curci-ügyben: senki sem felelős; hogy az Opera az Operaházban tart népszerű operaelőadásokat. A bizottság diszéretesen elvégzi a maga munkáját, de végre is csak a magáét végezheti el, — mit tehet a bizottság arról, hogy mások nem végzik el! Mit tehet róla, hogy a gazdasági helyzet elsorvasztja a művészi fogyasztó és vásárló közönséget! és hogy színházi válság is csak amiatt van, amiért minden más válság.

Gandhi ma végrendelkezett és elindult

Egy angol ezred állt elébe a zarándokúton

London, március 12

Ahmedabadból jelentik, hogy Gandhi 78 önkéntesből álló első csoportja már elindult számos mérföldes útjára Cambay kikötő felé. Ezzel megkezdődött a polgári ellenállás India függetlenségének kivivására.

GANDHI

Indulás előtt Gandhi beszédet intézett híveihez és többek között ezeket mondta:

A polgári ellenállás nemcsak azt érheti el, hogy magunk állítunk elő sót, hanem megszervezhetjük a só szétküldését az országban és a sózásztást. Akinek elég bátorsága van hozzá, tagadja meg az adófizetést.

Gandhi ezután figyelmeztette a jelenlevőket, hogy ragaszkodjanak a megbeszélt tervhez és minden akadály ellenére igyekezzenek a tengerelőbbi Surat közelében.

Ha őt elfogják — mondta Gandhi — vagy ha kíséretével együtt tartóztatják le, őrizze meg a nép az ország nyugalmát és mindenki kövesse az indiai kongresszus utasítását. Amíg hívei meg vannak győződve igazságukról, vereséget nem szenvedhetnek a nagy küzdelemben. Ez az utolsó üzenete, egyszersmind végrendelete. Imádkozni fog, hogy a harc, amely holnap kezdődik, sikerre vezessen.

Gandhi beszéde után a többezer fényi tömeg áhítatos imába merült.

Gandhi biztosra veszi, hogy néhány napon belül letartóztatják, mert minden útbaeső városban gyűlést akar tartani, holott az indiai kormány általános gyülekezési tilalmat adott ki. Már utódát is kiszemelte egy volt hindu bíró személyében. Az ahmedabad–gujarati útvonalon fekvő városok rendőrsége minden intézkedést megtett, hogy biztosítsa a rendet Gandhi átvonulásának idejére.

Bombayból jelentik, hogy a Sikh-ezredet, amelynek Poonaban van az állomáshelye, váratlanul Baroda államba rendelték, mert Gandhi zarándokútja Baroda államon vezet keresztül.

London, március 12

(Az Est külön tudósítójától)

Ahmedabadból jelentik, hogy Mahatma Gandhi szerdán reggel 6 órakor elindult a gujaratai útra. Ötven önkéntes testőr kíséri. A város szélén több ezer fényi tömeg búcsúztatta Gandhit.

Az utolsó interju

Párizs, március 12

(Az Est tudósítójától)

A *Matin* legújabb számában *hatalmas Gandhi-interjut közöl.* A *Matin* indiai tudósítója még *február 25-én* beszélt *Gandhivel* schemedabadi székhelyén. Aznap történt ez a beszélgetés, amikor a nemzeti párt végrehajtó bizottsága kidolgozta a polgári engedetlenségi kampány részletes programját.

— Nem határoltam körül élesen az új hadjárat lehetőségeit — mondotta *Gandhi* a *Matinc* tudósítójának. Nem akartam korlátokat szabni; mindössze egy szigorú kikötésem van: *nem szabad erőszakosságokra ragadtatnunk magunkat.* Mi egyszerűen addig agitálunk, amíg vagy megszerezzük függetlenségünket, vagy valamennyien börtönbe kerülünk.

Az újságíró figyelmeztette *Gandhit* arra, hogy az alkirály kijelentette, hogy ha a hindu nacionalisták komolyan meg akarják valósítani az engedetlenségi kampányt és a bojkottmozgalmat, akkor *Anglia a legerőteljesebb eszközökkel fogja letörni ezt a katasztrofális akciót.*

— Nem törődöm ezzel a fenyegetéssel. Egyáltalában nem vagyok hajlandó ilyen bizonytalan lehetőségekkel számolni. Különben is hiszek ei, hogy *az anarchia, a társadalom összeomlása, a véres zavargások és minden, ami ezzel a borzalmas eszköz járhat, sokkal elviselhetőbb a hindu nép számára, mint az, ami ma történik vele napról-napra, a társadalmi rend és a konszolidáció nevében.* Mert ez a társadalmi rend *megsemmisíti a nép életerőjét és lelkét.*

Tíz évvel ezelőtt kezdtünk egy ilyen passzívrugós (passzív ellenállás) hadjáratot. Ma azonban a nép már sokkal felkészültebb és szervezettebb, mint akkor volt és így na-

1. kép. Az Est 1930. március 13-i címlapja